

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr.
V tiskarnici sprejemata za leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXVIII.

V Ljubljani 24. grudna 1875.

List 52.

Koledar za naslednji teden.

Gruden. — December.

26. Nedelja po Božiču. Evangelij: „Simeon in Ana v tempelju“. (Luk. 2.) — Praznik sv. Stefana, prvega spričevavca. (Glej Danico lanskega leta. List 51.)

27. Ponedeljek. Sv. Janez, apostelj in evangelist. (Gl. Dan. lansk. l. List 51)

28. Torek. Sveti nedolžni otroci spričevavci.

29. Sreda. Sv. Tomaž, nadškof v Kenterburi na Angleškem in sprič., je prejel mučeniško krono 29. grud. 1170. l.

30. Četertek. Sv. Nicefor, sprič., je bil 30. grud. l. 259 ob glavo djan.

31. Petek. Sv. Silvester, papež spozn. † 31. grud. l. 335. (Glej Danico lansk. leta. List 52.)

Sv. Melánija, stara mati svete Melánije, imenovana „Mlajše“. Melánija, ktero sv. Hieronim imenuje prvo med vsimi rimskimi gospami in naj lepši zgled keršanske plemenitosti, je bila rojena okoli leta 343. Zavoljo njenega plemenitega rodú in velicega bogastva so jo starši še mlado v zakon dali imenitnemu mladenču, ki je prve službe opravljal v rimskem cesarstvu. Melánija je imela več otrok, pa le en sam sin Publikola ji je bil ostal pri življenji, ko je bil mož umrl. Na duhu močna žena je smert svojega možá — vsa vdana v Božje sklepe — voljno prenašala. Sorodniki in sosedje so 24letno vdovo pregovarjali, naj bi se zopet omožila. Melánija pa je sklenila svet in njegove sladnosti zapustiti, ter v tibi samoti v Jeruzalemu Bogu služiti. Naj bolj težavno pa ji je bilo svojega edinega otroka Publikola zapustiti; izročila ga je pobožni deržini v izrejevanje, po tem pa se je z junaško pogumnostjo odtergala od njega, se vsedla v ladijo, ter se prepeljala v Palestino, ker je mislila v Jeruzalem iti in tam v samoti Bogu služiti. Po Božjem navdihovanji pa je to svojo misel spremenila, in je šla v Aleksandrijo na Egipčevskem, kjer je cesar Valens, Arijeve krive vere, grozovito preganjal in v ječe zapiral škofo, duhovne, menihe in verne, ki niso hotli zatajiti svoje katoliške vere v Kristusa, živega Boga. Melánija je pravovernim kristjanom serčnost dajala, in uboge z obilno milošnjo podpérala. V nekem ljudskem hrupu je bila vjeta in peljana pred sodnika, pred katerim je neprestrašeno spoznavala Kristusovo Božjo naturo. Sodnik imenitne Rimljanke, visocega rodú, ni upal obsoditi in v ječo zapreti, dasiravno si je želela vdeležiti se mučeniške krone.

Ko so bili menihi iz svojih samostanov in z njimi tudi nekoliko škofov in več duhovnov pregnani v Palestino, je Melánija za njimi šla, ter jim obilno milošnjo delila, in jim po vsi svoji moči stregla. Deželski pogla-

var jo ukaže vjeti in k sebi pripeljati, ter si misli, ta ženska mora bogata biti, ker toliko milošnje preganjanim jetnikom deli, in upa od nje veliko svoto denarjev dobiti, če ji bo prostost dodelil. Melánija mu razodene, da je Rimljanka, visocega rodú, in naj se varuje ji kaj žalega storiti, da si kakih zopernost ne nakoplje. Poglavar ji dá vso prostost, in zapové strazi, da naj puša Melánijo k jetnikom, kolikorkrat jih obiskati želi. Leta 368 so jetniki dobili prostost se verniti v svojo domaćijo; Melánija pa se podá v Jeruzalem, kjer dá sozidati samostán, v katerem je živela s pedeseterimi pobožnimi ženami. Sveti Pavlin, nje sorodnik, popisuje njeno pobožno in spokorno življenje. Melánija podpéra z bogato milošnjo cerkve, bolnišnice, jetnike, romarje in druge uboge. Denarje ji pošiljajo z Rima nje sin Publikola, nje sorodniki in oskerbovavci njenega posestva v Rimu.

Med tem časom je bil Publikola v nedolžnosti odraстал, in si z lepimi čednostmi in vednostmi pot odperl k prvim častnim službam v Rimu. Oženil se je bil z imenitno rimsko hčerjo Albino. Bog je njima podelil dva otroka, sinka in hčerko; sin se je imenoval po očetu Publikola, hčerka pa po stari materi Melánija. Ta Melánija, imenovana „Mlajši“, je bila rojena l. 382. Ko je bila ta Melanija 14 lét stara, se je kaj nerada omožila z izvrstnim mladenčem Pinijanom, sinom deželnega poglavarja v Afriki in Italiji. Rada bi bila — po dopisih in opominjih svoje stare matere Melánije — devica ostala. Po zgodnji smerti svojih dvéh otrok je Melanija mlajši svojega možá Pinijana sprosila, da sta kot brat in sestra skupaj živela, dasiravno je bil Pinijan še le v 24. Melánija pa v 20. letu. Leta 405 je bilo veliko škofov, ki so bili svojih sedežev od arijancev pregnani, v Rim pribežalo; Melánija in Pinijan jih prijazno sprejemata v svojo hišo, ter jih z vsim preskerbujeta.

Stara mati Melanija v Jeruzalemu je bila v veliki skerbi za svoje drage v Rimu, da bi ostali stanovitni v pravi katoliški veri, in pobožno živeli. Sklenila je tedaj jih obiskati in v dobrem poterčiti. V 20 dnéh se prepelje iz Palestine v Neapol. Nje domači ji pridejo naproti v to mesto. Oh, kakó ginjivega sercé so se objemali. Vsi gredó obiskat svojega sorodnika, svetega Pavlina, škofa v Noli, in nekoliko dni pri njem ostanejo, ter se s spodbudnimi pogovori v dobrem poterjujejo, in na grobu svetega Feliksa molijo, po tem pa se podajo v Rim.

Melanija, imenovana „Starejši“, je bila v Rimu vsim naj lepši zgled žive vere, ponižnosti v obleki in radodarnosti. Pa kmalo se ji gnjusi šumeče življenje v Rimu in zdihuje po svoji priljubljeni samoti v Jeruzalemu. Melánija vzame slovó od svojih ljubih, se vsede v ladijo in se prepelje v Afriko, kjer želi obiskati svetega Avgušтина, slovečega škofa in učenika, in z njim

govoriti. Tukaj pa své, da nje edini sin Publikola je v Rimu umerl. Sv. Avguštin piše sv. Pavlinu, škofu v Noli: „Melánija je naj lepši zgled vdanosti v Božjo voljo pri zgubi svojih drazih, če tudi materna ljubezen marsikako solzico izžema iz njenih oči po zgubi edinega sina“. Mati Melanija, od sv. Avgušтина poterjena, gre v Jeruzalem v svojo samoto.

Po odhodu stare Melánije iz Rima v Jeruzalem in po smerti njenega sina Publikola začneta Pinijan in Melánija mlajši svoje posestva prodajati, ker sta bila sklenila v Jeruzalem se preseliti, in tam svoje dni skleniti. Pinijanov brat Sever pa se s silo polasti mnogih njegovih posestev in pristáv. Pinijan in Melanija to krivico molče in voljno prenašata. Cesaraska princesinja Placidija, sestra cesarja Honerija, prijateljica Melánije mlajše, zvé to krivico in jo pové svojemu bratu. Cesar hoče Sevêra zavoljo storjene krivice kaznovati. Pinijan in Melánija prosita cesarja, da naj Sevêra ne kaznuje zavoljo storjene krivice, in sta že s tem zadovoljna, če mu prepové, njima še dalje silo delati in se v njune posestva vtikati. Cesar njima podeli vso prostost, da smeta s svojimi posestvi ravnati po svoji volji. Imela pa sta veliko posestev ne le okrog Rima in po Laškem, ampak tudi na Španjskem, Francoskem, Angleškem in še celo v Afriki. Vse svoje nezmérne prihodke sta obračala v prid ubogim, bolnišnicam, cerkvam itd. in sta si s tem nabirala zaklade v nebesih. Svojim sužnjim, ki sta jih na tisoče imela, sta podelila prostost, in Melánija se je obnašala do svojih ženskih poslov, ne kakor njih gospá, ampak kakor njih dekla.

Okoli leta 410 se na vabljenje stare Melánije vzdigneta na pot v Jeruzalem Pinijan, Melánija mlajši, Albina, žena ranjcega Publikola, in še nekaj družih sorodnikov. V Siciliji pa zvedó, da je stara Melánija v Jeruzalemu v Gospodu zaspala, torej se obernejo naj pred v Afriko, da bi spoznali dva sloveča možá, sv. Alipija v Tegastah in sv. Avgušтина v Hiponu. Ta bogaboječa deržinica je 7 lét bivala v Afriki v močno podporo ubogim, vsem pa v zgled pobožnega življenja. Melánija je v Tegastah ustanovila dva samostana, enega za moške, enega pa za ženske. V ženskem je sama stanovala, in je bila svojim sestram naj lepši zgled vsih čednost. Ob samem krhu se je postila, ker je na dan ali tudi na dva dni le kaj malega vživala, le dve ali tri ure na terdih tleh spala, sicer pa je molila, sveto pismo brala in dobre bukve prepisovala, jih prodajala, zaslužek pa ubogim dajala.

Po preteklih sedmih letih se Melánija preseli s svojimi dragimi v Jeruzalem, kjer je v cerkvi Božjega groba noč in dan molila, poslednjič pa se je na Oljski gori zaklenila v celico, kjer so jo le njeni domači po enkrat v tednu smeli obiskovati. V resnici pobožni človek pa dela keršanske ljubezni više cení kakor svojo samoto in svoje proste molitve; tako je ravnala tudi Melánija. Nje mati Albina je zbolela; neutegoma teče k nji, ji na vso moč streže, in se ne loči od nje, dokler ji oči ne zatise. Po tem se zopet verne v svojo celico, se še tesneje v nji zapre, dokler je keršanska ljubezen do bližnjega iz nje ne pokliče. V Jeruzalemu je bilo več pobožnih devic, ktere so Melanijo priserčno prosile, naj bi jih ona na potu popolnosti vodila. Melanija ulíši njih prošnjo, zida samostan, in tudi sama vanj stopi. Dasi ravno je bila v samostanu prednjica svojih sestrá, vendar pa je rajše hotla biti njih dekla. Ne daleč od tega samostana dá tudi Pinijan zidati samostan za moške, v katerem je želel svoje življenje skleniti; pa še preden je bil samostan dodelan, ga Bog pokliče v boljši življenje.

Kmaló po smerti svojega možá dobí Melánija pismo od svojega strica, maternega brata Voluzijana, kteri jo

prav nadležno prosi, naj bi ga prišla obiskat v Carigrad, kjer je bil v visoki cesarski službi. Voluzijan je bil terd in terdovraten malikovavec, ni ga pa premoglo nagniti k sveti keršanski veri ne izverstno in podučljivo pismo sv. Avgušтина do njega, ne ljubeznjivo pa tudi razno opominjevanje njegove matere, in ne mile prošnje njegove sestre Albine. Melánija se je na prošnjo tega svojega strica kaj nerada na dolgo in težavno pot iz Jeruzalema v Carigrad podala; vendar pa je zdaj že v tretje svojo ljubo samoto zapustila in se na pot k stricu podala, ker je upala Kristusu ga pridobiti. Melánija najde Voluzijana na bolniški postelji. Ko jo ugleda revno oblečeno in shujšano, da je ni bilo družega kakor kost in koža, ostermi, rekoč: „O ljuba moja Melánija, kakošna si, kakó si se spremenila, kar te nisem pred nekterimi leti v Rimu vidil!“ Melánija mu odgovori: „O spreljubi moj stric! iz tega lahko spoznate neprecenljivost tistih zakladov, ki nas v nebesih čakajo. Gotovo bi ne bila lišpa, bogastva, posvetne časti in zloženega življenja nikdar in nikakor zapustila, ko bi ne bila po keršanski veri popolnoma prepričana, da bom zato neskončno veči in neminljive — večne zaklade in dobrote v nebesih prejela“. Ta nepričakovani odgovor in še drugi primerni govori sv. Melánije segajo stricu takó globoko v serce, da začne svoje zmote spoznavati, in želi keršanskega poduka. Sveti Prokel, škof v Carigradu, ki ga je Voluzijan visoko čislal, ga v keršanstvu podučuje in kersti. Nekoliko dni po svetem kerstu se mu shujša bolezen; Melánija se ne gane od njegove postelje ter mu z vso skerbjo streže; v smertni nevarnosti prejme svete zakramenje, in poln zaupanja v neskončno milost Božjo se preseli v srečno večnost. Melánija mu oči zatise.

Melanija pa ni le samo svojega strica k sveti katoski veri pripeljala, ampak je bila tudi drugim, zlasti pa cesarju Teodoziju in njegovi soprogi Evdoksiji, z besedo in zgledom v spodbudo dobrih del in keršanskega življenja; tudi je mnogo krivovercev — nestorijanov — prepričala njih zmote, da so se vernili v katosko cerkev.

Po tem takó srečno doveršenem opravi se Melánija verne v Jeruzalem, in tje dospé k velikonočnim praznikom, ktere z vso pobožnostjo obhaja. Kmaló po tem začne zidati še drug samostan; pa še preden je bil dodelan, jo Bog k sebi pokliče. 31. grudna leta 439 prejme z naj večí pobožnostjo ss. zakramente, in se še tisti dan preseli iz solzne doline v nebeško domovino. Nje in njenega možá Pinijana spominj se obhaja danes — zadnji dan v letu.

Ljubi bravec! danes sva v koledarju dospela do zadnjega dne v letu in do konca tega popisovanja življenja svetnikov; pa je še mnogo družih svetnikov, kterih življenje tukaj ni bilo še popisano. Če si tedaj v tem koledarju popisano življenje svetnikov prebiral s premislíkom, si se prav lahko prepričal, kakó resnične so besede svetega Joba, ki pravi: „Vojska je človekovo življenje na zemlji“ (Job. 7, 1.) — pa Kristusove besede: „Nebeško kraljestvo silo terpi, in silni ga nase potegnejo“ (Mat. 11, 12.) Treba nam je tedaj po zgledu svetnikov, če hočemo za njimi priti v nebeško kraljestvo, serčno se vojskovati s trojimi dušnimi sovražniki, neprenehoma dobro delati, veliko moliti, sami sebe zatajevati, križe in težave voljno nositi, ter za Kristusom hoditi (Mat. 16, 24.). Tako bomo ob koncu svojega življenja — polni veselega upanja — mogli s svetim apostelnom Pavlom govoriti, ki piše: „Dobro sem se vojskoval, ték dokončal, vero ohranil. Zdaj mi je prihranjena krona pravice, ktero mi bo dal Gospod, pravični

sodnik, tisti dan; pa ne le meni, ampak tudi tistim, kateri ljubijo njegov prihod". (II. Tim. 4, 7.) — Ljubi svetniki in svetnice Božje, sprosile nam nebeško krono! Amen. V.

Muke kristjanov v Kini, Koreji in Tongkinu.

IV.

Kango. Gajba ali voza. Liberalni „humanizem“.

Nejeverska hudobija, od satana podpihovana, gleda kristjane tako terpinčiti, da s terpinčenjem tudi njih vero zasramuje. Satan Kristusa na vso moč sovraži, zato išče zlasti Njega zaničevati, ter posnema Kristusove muke pri terpinčenju kristjanov, ktere tare po nejevernikih.

Tako orodje za terpinčenje na Jutrovem je med drugim kango. S tem posnemajo nejeverniki jude, ki so bili Kristusu težki križ na rame neusmiljeno naložili. Kango je nekaka lestva, lojtra, ktero trinogi kristjanu čez glavo na rame nataknejo in priterdijo. To trinožilo je velikrat prav dolgo in težko. Narhujše je to, da obsojenec tega bremena nikoli ne sme odložiti, ter ne po dnevu in ne po noči nima nikoli oddihljeja. Celo spati (če je to moč) morajo stojé ali skrivljeni pod to klado, zakaj njena teža jim ne dopusti, da bi se ulegli. Včasih po dva kristjana vklenejo v en sam kango. Ta kango je narejen iz dveh žaganic, katerih vsaka dostikrat tehta celi cent. Na eni strani imate polkrognate izrezke, v ktere se vrat tesno vtakne; potem stisnejo skupaj oba kosa s počéznim lesom. To rabelstvo terpi dostikrat po cele mesce, ter morajo keršanski spoznavalci ves ta čas s svojim bremenom stati na očitnih prostorih, ob mestnih vratih, ob vratih ajdovskih tempeljnóv, da jih neverniki zasmehujejo in zasramujejo. Kadar ves dolgi čas te kazni preteče, jih zopet peljeje v sodniše, ter jih sodnik v novo praša, če so se premislili in hočejo vero tujcev zapustiti in deželnim malikom darovati.

Pač je potreba velikodušne serčnosti in obilne milosti od Boga, da je terpin po tolikih prestanih trinoštvih še pripravljen rajši novim in še hujšim trinoštvom se podvreči, kakor odpadnik postati, Boga in vero zatajiti. Toda ljubi Bog svojih služabnikov ne zapusti, tudi dandanašnji jih stori močnejše kot je divja besnost nejevernikov, kakor je bilo v prvih časih. Kakor nekdanj, tako so tudi zdaj keršanski junaki voljnjejši terpeti, kakor pa sodniki jih terpinčiti. — Se vé, da tisti malopridneži današnjih dni, ki tudi pri nas po nekdanjih malikih zdihujejo, od Boga razodeti, z milijoni čudežev poterjeni nauk pa zasramujejo: taki bi pač na prvo žuganje počepnili pred malika, vrat in glavo pred njim v prah skrivili.

Ako s kangom pogani nič ne opravijo, poskušajo z gajbo ali vózo. Te gajbe so močno različne. Nekatere so nekak koš, v katerem obsojene v strašilni izgled in v zasramovanje vlačijo po vsi deželi na ogled, ko divje zveri. Veliko hujši je druga gajba, podobna sodu, nekaj čez štiri čevlje visoka in tako vravnana, da se terpin komej s konci nog dna zadeva. Glava pa zgorej moli iz soda med dvema deskama, ki mu vrat oklepate. V tem stanu revež terpi vse bolečine zadavljenja, in vendar mu je pušeno še toliko zmožnosti in duška, da utegne ostati cele tedne še pri življenju. Roki ste mu na stran soda razpeti in terdo privezani, da se ne more z njima nič ganiti in premakniti. Tako mučenca očitno izpostavijo na ogled in psovanje neusmiljenim poganom.

L. 1856 je francoski marternik Chapdelaine, iz družbe vnanjih misijonov, prestal te neznanske trenja, in z njim vred tudi Neža, junaška keršanska devica.

Štiri dni je terpela bolečina v tej strahoviti gajbi; za lakoto in žejo, vsa sterta in razbita, je potem izdihnila junaško svojo dušo v roke Jezusa Kristusa, ter je od Njega s liljnato krono, pripravljeno za device, prejela ob enem svetlo palmo spričevavcev (marternikov).

Naj bi bili Napoleon, Kavur, Bismark in drugi njih bratje res „človekoljubi“, bi ne kovali naredb in postav, ki si jih je pekel izmislil. n. pr., da se ne sme posredovati, ako kak trinog ne olžne in poštene ljudi pléni, tare in terpinči. Obračati bi velikoveč ves svoj vpliv v to, da bi tudi po neveralih deželah take trinoštva nehale. Namesto tega pa še sami domá terpinčijo ubogo človeštvo. To je „omika“ 19. stoletja! Nekteremu družniku zoper terpinčenje živali hoče serce počiti, ako vidi mrtvo miš ali podgano na cesti ležati, ali če se vol brez vajšnice na terdo pot uleže*); za ljudi, ki jih liberalubi mesce in leta pa ječah mučijo zato, ker se Boga bolj kot ljudi boje, pa še miločutne besede nimajo.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

V Gorici, 14. grudna. (Ena vesela, druga žalostna.) Končane duhovne vaje v cerkvi sv. Ignacija so v resnici kaj veselega, naj toraj o tem nekoliko sporočim. Vseh osem dni, t. j. od 1. do 8. decembra, delala sta misijonarja Tomazetič in Kos prav čvrsto, ljudstvo ju je pa tudi prav pridno poslušat hodilo. Pervo mesto gledé pridnosti v poslušanju jako podučljivih govorov gre Slovencem. Neutrudeni so bili vseh osem dni in tudi slabo deževno vreme jih ni zadrževalo. Drugo mesto zaslužijo Italijani, ki so tudi pridni bili v poslušanju prelepih govorov; Nemcem pa ne morem dati dobrega „reda“, bili so preveč mlačni. Tukajšnji „Glas“ pravi, da še takih ni bilo, ki prosijo za stalnega nemškega pridigarja. Jaz si to prav lahko razlagam. Tisti prosilci, ali bolj prav rečeno, prosilke, hočejo imeti govornika po svojih mislih: ako ni po njih mislih, rajše blizo ne pridejo. Nemci (veliko jih tako ni) sploh slabo obiskujejo pridige, nekaj gotovo tudi zaradi tega, ker italijanski ne umejo.**)

Pa pustimo to senčno stran, pogledimo rajše solučnato. Zadnje dni so imeli v obilnem številu delavni spovedniki toliko posla, da so komaj zadostovali, to se je vidilo posebno 8. dec. pri splošnem obhajilu. Če tudi se je pred prvo mašo za to skerbela, da so nekteri, ki zavoljo posebnih opravil niso mogli sedme ure čakati, bili obhajani, je vendar splošno obhajilo terpelo skoro celo uro. To duhovno opravilo opravljal je fajmošter mons. Kumar sam. Obhajalo se je potem še po vsaki maši, ktere so se verstile vsake pol ure ena, zadnjikrat o polni eni po veliki maši, ktera je služil stolni dekan mons. Budal.

Naj še kaj malega omenim o petji. Vsaki dan so se pele tako imenovane „misijonske pesmi“ pri prvi maši. Perva je bila vselej „srečni in zlati čas svetga misijona“, druga — med tem, ko je v zvoniku zvonilo — „misijonski zvon“ in pred pridigo „spokorna“ — „Oh prizanesi!“ Vsak popoldne so se pele (kakor je tu navada) latinske litanije, potem je bil blagoslov. Zadnji

*) S tim pa nič žalega proti družbam zoper terpinčenje živali, ki so silo dobre, ako svojo nalogo prav in pametno spolnujejo. Zakaj, komur se žival ne smili, se mu večidel tudi človek ne.

**) Dobrota besede Božje, kolikor je le mogoče, naj bi se oskerbela vsim narodnostim; tudi Čehi na Dunaju v tem oziru čakajo uslišanje svojih prošenj.

dan je bilo pa petje prav posebno ginjaivo. Ker je bil praznik čistega spočetja, pela se je med drugimi obhajila „Bogoljubni kristjani“, sicer stara, pa prav lepa pesem, ki je neki iz Ljubljane sem priromala; krona vsem je bila pesem „O usmiljeni moj Jezus“, po vsem Goriškem dobro znana. Ta pesem se je glasila iz stotin gerl pred in med splošnim obhajilom. Kak vtis ta pesem napravi, je treba slišati peti jo, kakor ta dan.

Ni pa misliti, da so tako dobro peli pevci kake italijanske pevske družbe, ne, ampak priproste slovenske deklince, služabnice, oskerbljujejo že čez leto in dan slovensko petje (če treba, tudi latinsko ali italijansko) in te so se pod vodstvom g. učitelja Komela tako dobro obnesle. Gotovo je upati obilno sadu od teh duhovnih vaj, saj obilne spovedi in neštevilne obhajila tirjajo, da to mislim.

Zdaj pa še nekaj prav žalostnega. V saboto večer šel je pridni mladenec Visin, stavec v Mailingovi tiskarni, domú. Ker je ves zaslužek redno oddajal svojim staršem, prihranili so mu toliko, da mu je bilo moč napraviti si novo čedno obleko. Nek zanikarnej, komaj dobrih 14 let star, ga je že večkrat prej dražil; ko je pa vidil novo obleko, ga zopet ni pustil pri miru. Naveličan vednega nagačanja dá V. malopridnežu klofuto. Ta klofuta je zbudila maščevanje v sercu onega potepuha, že takrat se mu je grozil, da ga bo ubil. Rečeno saboto tedaj, ko je V. okolo sedmih prišel domú večerjat, oddal je materi prejeti denar od tedna; ker je pa imel pomagati list „Eco“ za razpošiljanje pripravljat, podal se je po večerji nazaj v tiskarno.

Mladi tolovaj ga je čakal skoraj tri ure. Ko se V. verne in pride blizu doma, prileti mu mimo glave kamen, ki ga pa ni zadel; prileti kos opeke in zadene ga ravno na usta tako, da mu izbiye dva zoba, in da pade z glavo ob tla. Hudobnež pristopi in z nogami pomandrá na tleh ležečega — prestrašno in gnjusobno.

S tem dejanjem se je hudobnež celi dan okrog hvalil. Visin pa je šel domú, povedal svoji materi, da je padel, ulegel se je v posteljo in že okoli polnoči v nedeljo začel blesti in nič več ni prišel k zavesti. Umerl je v nedeljo zvečer okolo desetih, djan v sv. olje.

Ko so Visina pokopavali, prišli so menda vsi potepi cele Gorice na pokopališče, policaj pa je pripeljal hudodelnika, ki je kar naravnost obstal, da je on Visina umoril. Kaj je sodnijska komisija določila, mi ni znano, ko to pišem.

Šmarna gora.

Romarska cerkev na Gorenjskem.

(Spisal Ant. Namrč.)

(Dalje.)

V novejšem času je bila cerkev vsa presukana. L. 1842 je naš slavní rojak ranjki Matevž Langus oslikal na presno veliki altar in malo kuplo nad prezbiterijem. Kako veličasten je tron in kip Marije Device v sredi altarja! Marija sedi in v naročju derži malega Jezuska, ob njenem znožju sta dva angelja. Oklep trona je res rožni venec v zlatih kipih. Kupla nad prezbiterijem kaže Marijo brez madeža spočeto, Oznanjenje Mariji Devici po angelju Gabrijelu, in pa Marijino poroko s sv. Jožefom.

Ravno ta umetnik je l. 1846 in 1847 tudi presno oslikal veliko kuplo nad ladjo — kaj lepo. — Veličastno se Marija, Mati Božja, vzdiguje proti nebu iz svojega groba. — Pri grobu ste Marta in Magdalena, in od strani gleda s čenjenjem, stermeče in zamaknjeno

njen slovesni in prečudni vnebohod enajst aposteljnov, nad njo pa je presveta Trojica. Mariji nasproti je pa naša prva mati Eva, in pod njo „drevo spoznanja“, ktero opléta zapeljiva kača. Evi ob desnici je veliki duhoven Melkisedek, ki Bogu daruje kruh in vino, Sara, Abraham z nožem v roki pri svojem sinčku Izaku. Dalje je Mozes z dvema tablama deseterih Božjih zapoved, njegov brat, veliki duhoven Aron, s kadilnico, Jozve in kralj David s harpo. Ob Evini levici je Noe z rešivno barko, Jakop na potu, Jožef egiptovski z ženo, vikši duhoven Heli, in Ana, Samuelova mati, Caharija in Elizabeta, in sv. Janez Kerstnik. — Narisano je tudi nekaj romarjev, ki tako bogoljubno molijo, da pri tem pogledu človeka nekako čudno stresne.

Vse te podobe so v tréh verstah. Vse tri verste se kuple ovijajo v prelepih krogih, tako, da je ena versta ožji od druge.

Cerkev zaljšajo orglje in pa prelep križev pot, po slavnem umetniku Jožefu Plank-u l. 1870 na Dunaju izdelan. Tudi veličastno zvonjenje oznanuje čast Božjo in slavo Marijno. Visoko povišani in bližej sv. nebes kličejo in opominjajo nas, naj se z njimi vred vzdiguemo v nebesa, kjer je naš pravi dom, naš ljubi Oče in njegov edinorojeni Sin Jezus naš brat, ki nam kraj pripravlja, da bomo tudi mi, njegovi služabniki, kjer je On, in kjer je naša ljuba Mati Marija. Zvonjenje je bilo do zdaj dovelj lepo; ali 31. velikega travna 1874 je pripeljalo 11 parov volov s pripomočjo kaci 200 ljudi s podgore v dvéh urah novi velikanski zvon na Šmarno goro. Zvon je visok 4 čevlje, v okrogu spodej meri čez 4 sežnje. Na njem je pododoba Matere Božje, kakor je na Šmarni gori, ima pomenljive latinske in slovenske napise, je težek 5248 lb., in vlil ga je v dunajskem Novem mestu slavnoznani zvonar Ignacij Hilcer. Glasno, veličastno in milo se razlega, vabi in kliče, naj bi Marijo serca vse ljubile.

Le pridi sem, dragi prijatelj, Marijo častit. Ne bo ti žal; zakaj tukaj se lahko raduje oko in uho, tukaj pomoč dobivata duša in telo. — Skoro pol Kranjskega se od tukaj vidi. Vidi se velikanski Triglav, grpasti v nebo kipeči Grintovec, daljni Kum s sv. Nežo, Uskoki, hervaški Klek, ponosni Krim, visoki Kurešček, stari Turjak, ribniške in kočevske gore, kraški snežnik, vi-pavaki Nanos itd. In kako veselo je gledati sto in sto cerkvic na homcib, gorah in ravninah, ki se lesketajo, kakor zvezdice po noči na jasnem nebu! Kakih 30 farnih cerkev lahko tukaj vidiš na enkrat. Vidiš s Šmarne gore, pa še kaj blizu, čvetero mest: Belo Ljubljano, Škofjo loko, Kranj in Kamnik. — Kako prijazno šumi in bobni mogočna gorenjska Sava pod znožjem Šmarne gore. Zdi se mi, da čuje in glasno moli svojega Stvarnika doneča Sava, ko po noči vse mirno spava. In kako človeku dobro dé, kedar gleda tu solnčni izhod. Vse je v dolini zavito v nekako tiho, skrivnostno temo, kar pogleda goreče solnce izza hribov na goro in obliva s svojo zlato svetlobo verhove bližnjih in daljnih gor; in kedar o večeru za „gnado Božjo“ zahaja, in se poslednjič še pri vsi naravi poslovi, kakor prijatelj prijatelju pri odhodu roko podá; tako tudi rumeno solnce o zapadu svoje zadnje žarke še hribom pošilja in se na njih utrinja kakor bi se pri njih poslavljal, dokler je v dolinah že davno mračno. Zato so ljudje od nekdanj radi na goro hodili, in ne dá se tajiti, da človek na gorah ložej moli, da je njegov duh od zemlje odtegnjen, da se Bogu nekako bližej čuti. V tem je pa kristjane tudi podpirala sveta zgodovina, ker nam kaže, da so se naj imenitnejše reči stare in nove zaveze na gorah godile. Na Sinajski gori je Bog dal zapovedi; na goro Moriah je Abraham svojega sina darovat peljal; na Kar-

méljski gori je Elija Bogu dar opravil; tudi veličastni tempelj judovski je stal na gori Moriji.

Tudi Jezus je čas svojega življenja hribe in gore več ljubil kot doline, in velikokrat je na njih prenočil v goreči molitvi. Svoje učence je na gori lepo molitev „Oče naš“ moliti učil; na gori je imel svojo pridigo od osem blagrov; na gori Taboru se je bil pred tremi svojih apostelnov spremenil; na Oljski gori je svojo bridko terpljenje začel in na gori Kalvariji ga končal. In po svojem častitljivem vstajenji se je na Oljski gori več ko pet sto učencem prikazal, se z njimi poslovil, se iz svoje lastne moči od tal vzdignil, in na oblaku plaval v svoje nebeško kraljestvo. —

Tudi nam, kadar smo na visokem hribu, serce nekoliko hitreje bije, dozdeva se nam, da smo bližej nebes, in kakor se dim na kviško valí, tako tudi naša molitev, ki iz ponižnega serca puhti, le k Bogu hiti, prosi živim srečo, bolnikom zdravje, blagoslov polju, grešnikom spreobrnjenje in odpuščanje, mrtvim pa večni mir in pokoj.

Našim bogoljubnim prednikom, katerih imena so se na svetu že pozabile, pa so tamkej v večnosti, kakor zaupamo, izvoljenim Božjim prišteti, je bila visoka Šmarna gora preljubi kraj; kje so tisoči in tisoči, ki so klečali v tej cerkvi?

Gotovo je in ostane ta cerkev vidna priča pobožnosti Slovencev in vir, iz katerega se razliva daleč med narod blagoslov Božji in milost nebeške Kraljice. Dalje in dalje se širi slava šmarnogorske cerkve; čedalje večje trume ljudstva prihajajo od vséh strani na Šmarno goro, nabiraje si zaklade, katerih vrednost je večna. Ne samo verne Kranjce privabljuje k sebi gorska Marija, ampak tudi sinove iz drugih pokrajin. Prebivalci iz Štajerskega hité na goro povzdigovat roke k nebeški Kraljici; Koróčki prihajajo semkaj pred Marijo pokladat svoje zaupljive prošnje in zahvalnice; tudi prebivalci puatega Krasa in kamenite Istre nočejo zastajati za drugimi Slovenci. — O posebnih priložnostih pridejo ne le posamezni ljudje, ampak cele fare s svojimi duhovniki. Tako pride velikonočni torek Starološka fara z dvema duhovnoma polčeterito uro hodá. Ravno ta dan pride tudi fara Ježica s svojim dušnim pastirjem dve ure deleč. Na sv. Florijana dan priromate gori dve fari, Vodiška in Smledniška, to je, tri fare in dve lokaliji, skup štirinajst sosesk, in sicer pét ur hodá. Šmarnogorski duhoven opravlja za te soseske duhovno službo.

Binkoštni torek priroma na goro starodavna mati veliko duhovnij v ljubljanski okolici, t. j., Šenpeterska fara iz Ljubljane, spremljana od dvéh gg. duhovnov, poltretjo uro hodá. Ta dan pride tudi fara Černuška, dvě pičli uri daleč, s svojim duhovnom, in pa stara fara Naklo.

Fara Stránje, kakih pét ur od gore v stran, pošilja na goro svoje ljudi kvaterno sredo pred praznikom presvete Trojice s svojim domačim dušnim pastirjem. Drugi dan malega serpana, to je, dan Obiskanja Marije Device, priromajo Sorški farmani dve uri daleč s svojim duhovnom. Ta dan pride tudi fara Mavčiče s svojim dušnim pastirjem. Fara Préska pride s svojim duhovnom, dve uri daleč, sv. Ane dan. Fara Ternovska iz Ljubljane priroma z dvema duhovnoma vsako leto po malem Šmarnu nedoločen dan. Iz prav bližnjih fará, kakor iz Šmartna pod Šmarno goro in pa iz Šentviške, imajo skoraj vse soseske svoje letne poljske in urne sv. maše na gori, kamor pridejo s svojimi duhovni.

(Konec prih.)

Sveta noč.

O sveta noč, veselja polna,
Neskončno blaženi spomin!
Raduj, o zemlja se vesoljna,
Raduj se s serca globočin!
Zahvalo človek pój otéti;
Bil suženj greha si, peklá:
Že v jaslíh ti leží „Presveti“,
Ki prišel je, o moli Ga!

Se smiliti človeštva v reví
Prestol nebeški zapusti;
V votlini, glej! On, Sin kraljevi,
Trepéče, zate mraz terpi.
V naročji Matere Marije
Njegovo ná-te zrè okó,
Usmiljeno serce Mu bije
Za tebe, grešnik, pregorkó.

Besede moje so resnica,
Ti sladko Dete govori,
Je večna tirjala Pravica,
Za grešnika prelíl bom kri.
Ne boj se, človek, upaj meni;
Poslán v rešenje sem na svét;
Odperl ti zdaj bom raj zgubljeni,
Z Očetom te sprijaznil spet.

Res, ljubim te neizrečeno,
Je tvoja duša moja last;
V ljubezni željo imam éno,
Te vzeti k sebi v večno čast;
Natoro revno sem človeško
Z veseljem zá-te zdaj sprejel,
Da tudi ti sladkost nebeško
Z menój bi vžíval kdaj vesel.

Se vdal težavam bom in revam,
Šel v britko smert na križ voljnó;
Tvoj večni blagor jaz zahtevam,
Ker ljubim te serčno, serčno!
Z ljubeznijo ljubezen vneto
Mi blagodušno povračuj,
V korist obrni noč si sveto,
Otetve svoje se raduj.

Bogú, o človek, spevaj slavo
Ki bil rodíl se v tvoj je mir;
Zatrí napuhu steklo glavo,
Ki grehu je nesrečni vir;
S pastirji združi se, z duhovi,
In móli Jezusa lepó;
Sercá občutke v pesmi novi,
Doné veselo naj v nebó:

Češena noč, veselja polna!
Češeno Dete, Božji Sin!
Slavi naj zemlja te vesoljna
Z duhovi rajskehi visočín!
Pozdravljam Te ponižno, verni
Jetnik, hvaležen, upajoč,
Blagruj me v milosti nezmérni,
Rešitelj moj, nepojšno noč! —

Radoslav.

Cret in sad zveste molitve.

V zahvalo naši ljubi Gospej presvetega Serca. Prav alabo upanje mi je dajal zdravnik, in res tako hudo me je v persih bolelo, da sem mislila, kmalo mora biti mojega življenja konec. Začnem opravljati z materjo devetdnevno k naši preljudi Gospej, in že v prvih dneh se mi je zboljšalo, upam, da bodem kmalo popolnoma zdrava.

V Ljubljani.

F. H.

Po obljudi očitno naznanujem zahvalo „Naši ljubi Gospej presv. Serca“ za uslišanje molitve v hudi in nevarni bolezni.

Na Jezici, 20. grud. 1875.

M. Praprotnik.

Zahvala. Hudo, večlétno sovraštvo se je poravnalo očitno na priprošnje naše prelube Gospé presv. Serca Jezusovega. Češena Marija!

Z Gorenjskega.

J. L.

Preserčna zahvala „Naši ljubi Gospej presv. Serca“, ki mi je v hudi bolezni očitno pomagala, da sem kmalo ozdravela, ko sem začela 9dnevno na čast „naše ljube Gospé presv. Serca“ opravljati.

V Škofji loki, 18. grudna 1875.

E. K.

Prošnja. Nevarno bolan gospod bodi udom bratovšine Naše ljube Gospe presv. Serca preserčno in živo v molitev priporočen, ako bi se dobrotljivi Bog dal po Mariji izprositi, da mu še življenje ohrani, če je Božja volja.

V Ljubljani 21. grudna 1875.

Družina D. in drugi.

Neko posebno Marijno počešenje

kot priprava za sv. Božič.

(Prosto poslovenjeno.)

Ko je bila bogoljubna Ana Julijana, deželna knezinja Tirolska, vpeljala zopet red Marijnih služabnikov (Servitov) v Nemčiji, ter vselila se v redovski dom v Inomestu, osnovala je v svoji veliki ljubezni do Marije raznovertne češenja, iz katerih vseh se je lahko razvidilo, kako goreče, ob enem pa nekako detinsko priprosto je bila vnetá za Njeno preslavljanje. Kakor popisovalci njenega življenja pripovedujejo, se je zlasti o adventnem in postnem času skazovala njena ljubezen do Marije posebno znajdljiva. Neko enako opravilo obnovilo se je posebno vneto zopet v novejših časih. Združi se namreč devetero oseb, in določijo si po srečkanju (vadlji) dneve od Ave Marijnega časa 15. decembra do svetega Večera. Oseba, ki vzdigne prvo številko, prične o Ave Marijnem zvonjenju 15. decembra pred v to določeno Marijno podobo svoje češenje. Predstavlja si namreč v duhu, kakor da bi bila ljuba Mati Božja na njenem popotvanju proti Betlehemu se pri nji v gostinila, ter prosila jo prenočišča. Nemudoma dotična oseba vžge pred Marijno podobo luč, jo pusti goreti celo noč in tudi prihodnji celi dan, ter časti Marijo kakor naj bolje vé in zná. Vêde se ves čas tako, kakor bi bila Marija v resnici pri nji na oddihu; pomenkuje se z Njo o tem, da jo z otročjim preslavljenjem in molitvami časti; postreže ji z jedjo in pijačo s tem, da si Mariji na ljubav v jedi in pijači kaj priterga; pripravi ji tudi počivališče, ker si nji za čast naloži kako zatajevanje itd. — Ko drugi večer zazvoní Ave Marijo, nese dotična oseba Marijno podobo k oni, ki je po vadljanju vzdignila št. 2., in ta nadaljuje zopet vse to naslednjo noč in drugi dan, kar je storila prva oseba

prejšnjo noč in dan. Tako se nadaljuje tedaj Marijno češenje do št. 9., to je do svetega Večera. Oseba pa, kateri je pripadla št. 9., obderži Marijno podobo do Svečnice, ter z vso mogočo iskrenostjo in vnemo časti novorojeno dete Jezusa in njegovo sveto deviško Mater Marijo. Se vé, da se k češenju privzema tudi sv. Jožef, ki je Božjo Mater na popotvanju v Betlehem pospremljeval. Če je oseba, ki je vzdignila zadnjo (9.) številko, ubožna, da ne uterpi oskerbovati pred Marijno podobo iz svoje luči od svetega Večera do Svečnice, ji ostali družniki zvesto v to pripomorejo. „Monat Rosen“ (Marijne cvetke) št. 7., po katerih smo posneli pričujoči nasvet, meni, da se bo gotovo našlo tu in tam bogoljubnih duš, ki jim bo to ljubeznjivo opravilo do Marije všeč. Priporočuje jo zlasti samostanom; menimo pa, da je po Slovenskem tudi zunaj redovskih hiš mnogo tacihi Marijnih častilcev, ki bi bili voljni zediniti se k takemu ljubkemu češenju. Omenjeni časnik tudi dostavlja, da ker bo berž ko ne 15. dan decembra za mnoge že zakasnen, se zamore opravljanje tega češenja tudi pozneje pričeti, in naj si dotični častilci predstavljajo v duhu, da je v gostinjena Marija s svojim novorojenim Božjim Sinom in sv. Jožefom vred pri njih, toraj naj jim pripravijo v svoji hiši po serčnih željah in primernih opravilih odškodnino za ubožno stanovišče v revnem betlehemske hlevcu kakor naj bolje vedó in znajo.

Zdaj naj bo tudi še povedano, da takrat, kadar se dogovorjenih 9 oseb snide, da vadljajo za red popisane Marijnega češenja, opravijo skupno v njeno čast tudi kratko molitev, ter ji po duhovno s skesanim in ponižnim srcem ponudijo v gostenje pod svojo streho. Pristavljen naj bo v sledečem tudi red in dotične molitve:

1. Predno kaka oseba nese na večer Marijno podobo svoji naslednici (ali nasledniku) v novo prenočišče, naj še poklekne pred taisto, ter naj n. pr. moli: „Približal se je čas ločitve, o naj ljubeznjivši Mati Marija! Kako britko mi rani tvoje poslovlje moje serce! Kako Si bila pri meni slabo pogostovana in postrežena, ter pomanjkljivo počastena. O, zlata Mati! odpusti mi mojo nemarnost in pomanjkljivost v tvoji službi, in dovoli mi, da ti svoje grešno serce in vse, kar sem in imam, darujem ter za rabo na daljnem popotovanju ponudim. Želim, da bi tako bil jaz vedno pri tebi in ti pri meni, o Marija! in bi se tu in v večnosti nikdar ne ločila. Zdaj pa, o moja ljuba Gospa, prošim te na kolenih za tvoj sveti materni blagoslov. Blagoslovi mene in vse moje ljube; oblagodari in posveti celo moje bišó in vse moje imetje z milostmi tvojega nebeškega blagoslova. Poslednjič pa dovoli, da te smem spremiti na novo prenočišče, da tudi tam zadobijo blaženstvo in milost tvojo. O mogočna dariteljica dušnih in telesnih blagov, glej! z velikim hrepenenjem te že tam pričakujejo; že ti kličejo ondote serca radostno nasproti: Bodi nam tavžentkrat počešena in pozdravljena! o Marija, pridi že skoraj k nam! Prosim te pa tudi, o Marija, ne pozabi nikdar tega mojega pospremovanja na novo prenočišče. Spomni se me posebno takrat, ko bom mogel nastopiti popotvanje polno straha v neznano neskončno večnost, ker ne vem, kaj me ondi čaka. Takrat tedaj, o ljuba Mati, pospremi tudi ti mene pred prestol ojštega Sodnika, sprosi mi milost, in preskerbi mi večno stanovišče v sv. raju, kjer se mi ne bo več bati, da bi bil kdaj še ločen od tebe in tvojega preljubljenega Sinčka Jezusa Kristusa!“

2. Ko dotična oseba prinese Marijno podobo v novo prenočišče, pokleknete obe in prva reče: „O prijateljica (ali pa: prijatelj)! sprejmi na njenem trudapolnem popotvanju v hudem zimskem času naj čistejši Mater Je-

zusuvo v njenem neskrnjenem maternetvu; ne proslavljal je pa edino le danes in jutri, ampak imaj vsikdar naj večjo skerb za njeno vredno češenje!" Potem poljubi Marijino podobo, ter jo podá svoji naslednici (ali nasledniku) v češenje; ta jo sprejme, jo poljubi, ter reče:

"Bod' pozdravljena, prečista D'vica!
Rada sprejemem Te pod streho svojo;
Bodi meni zvesta pomočnica,
Varuj smertno uro dušo mojo!"

Za tem se postavi Marijna podoba na pripravljeno mesto, prižge se pred njo luč, katera gori zopet do Ave Marije prihodnjega večera. Ako je čas in okolišine dopuščajo, se razun rečenih molitev opravi o tej priliki še lahko kako drugo češenje Mariji v čast. Namen vsega tega češenja pa je, obuditi v srcih kristjanov prav detinsko ljubezen in češenje do naše ljube Matere Marije; da bi polni zaupanja pred oči stavili si njeno vedno nazočnost pri nas, ter da bi se na duhovni način v svojih srcih pomenkovali in pogovarjali z njo zlasti ob dnevih pred Božičem, o katerih je Ona do svojih častilcev posebno radodarna.

Sicer si bo hudi duh morda prizadeval zabranjati tako detinsko-ljubeznjivo češenje in sprejetje Marije kot gostije v naše stanovališa; ali odpravimo ga z besedam Kristusovimi: „Poberi se, satan!“

Vsaki še tako revni in siromašni kristjan na ta način lahko Marijo prenoči in ji postreže; kajti ona, najponižnejši Mati Gospodova, ne zahteva enako odličnim svetnim gostom, da bi se mógli neprestano muditi pri nji in ji streči, temuč nji zadostuje otroško vdano in ponižno serce, ter da kot njeni zvesti služabniki in služabnice marljivo delamo in zvesto spolnujemo dolžnosti svoje iz ljubezni do nje.

Jos. Al. Laicus.

Pristavek. Ker se nam v pričujočih versticah omenjeno in nasvetovano opravilo v čast Marije Device zdi v resnici zelo priserčno in posneme vredno, je želeli, naj bi se razširil glas o tem obilno med našim bogoljubnim slovenskim narodom. Naj bi to opravilo, njegov red in molitvice razširiti pripomogli zlasti oni, ki bodo v prihodnje izdali kako knjigo v češenje Marijno!

Pisavec.

Listek za raznoterosti.

Klic ob koncu sv. leta.

AD VaDa NaVportI DICIt CoenobIta: EIta! CapIta Vostra LeVate.

Glavé vzdigníte! zdaj je zadnji čas:
V zavétnik kličé še pušavnik Vas.

ECCE DoMIne! annI breVes; hInC VIGILa In VIta tVa. Job C. 16.

Lej, kratke tukaj so človeške leta:
Čuj torej, zvesto čuj vse žive dni,
Da ura vsaka ti bo v prid prišteta:
Čas mine, nikdar več nazaj ga ni!

PreCor CVnCIIs: ManData serVate — saLVI crItIs.
P. B.

Vošim torej vsim za novo leto:
Božjo voljo vsi spolnujte svéto;
Sreča blaga ne odide vam,
Sreča prava tu in tam.

Za sv. leto se kaže poslednje dni v Ljubljani velika gorečnost. Ljudje vsih stanov oblegajo spovednice in veliko število se jih vdeležuje procesij, katerih je bilo samo iz stolne cerkve sv. Nikolaja dosedaj že osemnajst; in samo teh poslednjih 18 procesij se je vdeležilo čez 34.230 ljudi. Stoljna duhovnija šteje 4243 duš. Pri vsih 43 dosedanjih ljubljanskih procesijah za sv. leto je bilo blizu 80.000 ljudi. Poslednji dve procesiji iz Šenklaške cerkve ste bile 20. grudnia (z 840 m. in 1150 ž.) in 21. grudnia (z 890 m. in 1250 ž.). Sliši se, da tudi iz frančiškanske cerkve bode še nekaj procesij. — Priložnosti tedaj imajo Ljubljančanje toliko, da vsi lahko pridobé velike milosti sv. leta, in hvale vredni so tudi res, ker se priložnosti pridno poprijemajo. Je pa tudi zadnji čas; naj nikar nobeden ne zamudi dni zvečanja.

Na Kerki je nevarno zbolel preč. gosp. častni kanonik in fajmošter Andrej Pečar, med sv. mašo pri evangeliju zadet od mertuda.

V Terstu, kakor piše „Ankora“, bode čez malo dni keršen neki Izraelec dunajski, ki se je pred nekaj časom v Terstu vstanovil.

Ker se cerkveni ropi pogosto godé, torej škofijstvo duhovnim pastirjem priporoča, da naj drage cerkvene reči v svojem stanovanji imajo shranjene. Če pa o cerkvenih slovesnostih tega kje ne morejo, naj se po noči postavi straža pri taki cerkvi.

V Mariboru, 20. decembra. Konec sv. leta se približuje in skoraj bodo usahnili studenci milosti, ktere je sv. katolška Cerkev v tem letu odperla svojim vernim. Vdeleževalo se je tudi pri nas jubilejstvih procesij v stolni fari in v predmestnih farah veliko število ljudi — se vé, da njih je tudi tukaj, kakor drugod dosti — kukavnih katoličanov, katerim so posvetne zadeve vse več kot keršanska zavést, in ki jim sv. leto le toliko kolikor drugo veljá. Naj bi se verni poslednje dni sv. leta še enkrat na imenitnost tega časa prav ginljivo spominjali, naprosili so naš milostjivi gosp. knezo-škof mašnika iz družbe Jezusove priti, kateri bo od 25. do 31. t. m. vsak dan ob 4 popoldne v stolni cerkvi v ta namen pridigoval. Bog daj obilnega in zdatnega vspeha!

Zarad končevanja sv. leta pravi lavantinski pastirski list 17. prosenca 1875: Enako se bode zadnji dan tega leta (31. grudnia) ob petih popoldne skozi celo uro zvonilo. Pri tem zvonjenji se bodo zopet naše serca v hvaležni molitvi povzdigovala k Bogu; kajti *konec je sv. leta.* — Zadoji dan tega leta je zopet, kakor v začetku, predpoldne slovesna služba Božja. Pri pridigi vas bodo dušni pastirji opominjali k zvestobi in stanovitnosti do konca, ter vam še posebej razlagali, kako velika je dolžnost, *sad sv. leta za celo življenje ohraniti*, pa vam tudi pomočke naznanili, ki jih je v ta namen potreba rabiti. Popoldne o primérni uri bodo zahvalne večernice. Naj poprej bo pridiga (ki se smé tudi opustiti, zlasti kjer le enega dušnega pastirja imajo), v kateri se bo v imenu cele fare Bogu zahvala izrekla za vse milosti in dobrote sv. leta, in pred zadnjim blagoslovom se bode zapela zahvalna pesem „Te Deum laudamus“.

V Zagrebu je umerl znani pisatelj in prof. Vekoslav Babukić. R. I. P.

Grant, severno-amerikanske zveze predsednik, ki je nedavno spodkopoval v nekem govoru katoliške šole, je tudi obslužil: z 232 glasovi proti 18 je zbornica sklenila, da v tretje ne more več voljen biti.

Poslednjiše novice. Sad sv. leta se kaže: Bismarkova zvezda temni; laži-liberalizem s svojim gospodarstvom kima na boben; iz prežalostnega prelivanja kervi

na Turakem se žari prostost kristjanom. — Dunajski poslanci so šli na oddih po gostih in vihnih sejah, katerih odziv je: Prehudi davki, velika nadloga, reva pri poljedelcu in malem obrtniku, slabe šole, novi davki in dolgovi, — pa pri tem vendar še vtikanje v zakristijo. Bog daj kaj boljšega v novem letu!

Malo in veliko.

Sin je od svojih staršev slovo jemal in prosil očeta, naj mu veliko dá za pot. Njegova mačeha je bila pa jako skopa ženska, zato je očeta silila, naj sinu za pot malo dá. Oče je ljubil sina, pa tudi svojo ženo in bi rad bil prošnje obéti uslišal. Reče tedaj svojemu sinu: „Ljubi sin, ker ti sedaj na tuje greš in ne vém, ali te bom še kedaj vidil, ti čem dati za potnino veliko in malo. Verjemi malo, poslušaj veliko; govôri malo, vidi veliko; uči malo, uči se veliko; piši malo, čitaj veliko; pričkaj se malo, poterpi veliko; boj se malo, ogiblji se mnogo; mika naj te malo, poskusi veliko; upaj malo, pridobi veliko; čerti malo, pa s kristjansko ljubeznijo veliko pokrij; zasmehuj malo, pa molči veliko; tujaj malo, tolaži veliko; ukazuj malo, delaj veliko; greši malo — nič, moli veliko, najbolje zmerom.“

Te očetove nauke je mladeneč zvesto spolnoval in akoravno je imel malo dobrih dni, je vendar prišel tako koristen domov, da je svojim delal malo britkost, pa mnogo veselja.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Jože Horvat je postal provizor v Širji. — Č. g. Janez Berglez, dosedanji provizor v Kostivnici, ostane za kaplana tamkaj. — Č. g. Fr. Jan pride za kaplana v št.-Vid pri Ponikvi. — Č. g. Miha Strašek za kaplana v Dobovo. — V pokoj stopita

č. g. Miha Šumar in Jože Pečar. — Umerl je č. g. Šimen Pirc, bivši župnik v Črešnovicah. R. I. P.

V Terzaški škofiji: Č. g. Fr. Kosec, župnik Klanski, je dobil župnijo Truško. — Č. g. Mat. Rebolj gre za oskerbnika v Klano. — Č. g. novoposv. Anton Kjuder za duh. pom. v Lavran. — Č. g. Jak. Sila imenovan je katehet na slovenskem oddelku za pripravnico v Kopru. — Č. g. Jože Ceme se je odpovedal kuraciji Kontavelski, ki je razpisana do 20. jan. 1876.

Dobrotni darovi.

Za novo napravo bolehnih v Ljubljani: Neimenovan 2 gl. — G. J. K. 2 gl. sr. — Iz srednje vasi č. g. L. Porenta 21 gl.

Za Dolenjce s točo poškodovane: Č. g. A. Smrekar iz Leš 5 gl.

Za pogorelce v Veliki vasi pri Kerškem: Po gosp. dek. iz Kamnika 1 gl. 60 kr., preč. g. dekan 5 gl.

Za sv. Očeta: Neimen. 2 gl. — N. Lega 2 gl. po č. g. Rozmanu. — Č. g. Tom. Žerovnik 20 gl. — Neimenovana oseba 5 gl. s prošnjo sv. blagoslova. — Preč. g. dekan J. Križaj 5 gl. — G. J. Šalehar 1 gl. — G. J. K. 2 gl. sr.

Za afrikanski misijon: Z Zalega Loga 3 gl. 20 kr. — Neimen. 1 gl. — G. J. Šalehar 8 gl.

Za ubegle Ercgovince in Bošnjake: Iz Kamnika po pn. g. dekanu 15 gl.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. A. P. na Zal. L.: Vse opravljeno. Za dop. grat. intim. Quo ad int. hvaležno za po nov. l.

Opomba dotičnim. Nektere reči se morajo odložiti, ker je neprevidoma bil prostor napolnjen.

„ZGODNJA DANICA“

danes koledva

ter ves ta teden priljudno vabi k prav obilnemu naročevanju na

29. tečaj

ali létnik svojega romanja po Slovenskem, pa tudi še po daljniših in naj daljnih krajih. Njena delavnost je znana, in bode v prihodnje raji še bolj kot manj rojakom gledala svetiti po pravi poti.

Dobrotnikom vsim, z gg. dopisniki vred, naj priserčniši hvala in Božji dar, veselo novo leto, pa enako blago serce do našega početja v prid sv. Cerkve in Slovencev še v prihodnje!

Ako ne dobé božični koledniki poln koš naročnikov, jih pride zadnji dan, danes-teden, za novo leto več, in potem magari še o ss. tréh Kraljih drugi koledovat. Raji se prej rešite. Dva tisuča jih mora biti, ali če tudi še nekteri več. Pa brez zamére!

Zgodnja Danica veljá:

v tiskarnici prejemana za celo leto	4 gold.	— po pošti pošiljana	4 gold. 60 kr.
v " " za pol leta	2 " — po " " 2 " 40 kr.		
v " " za četrto leta	1 " — po " " 1 " 30 kr.		

Naročnina se pošilja Blaznikovi tiskarnici v Ljubljano in to najceneje po poštnih nakaznicah (Postanweisungen), ki se dobivajo pri vsaki pošti in veljajo le po 5 krajc.

Vredništvo in založništvo.

Odgovorni vrednik: Luka Jeran. — Tiskarji in založniki: Jožef Blaznikovi dediči v Ljubljani.